

Діджиталізація та електронні комунікації

Анотація. Цифровізація є основним вектором розвитку сучасної економіки. Саме тому успішне вивчення дисципліни надає здобувачу стратегічні конкурентні переваги на ринку праці, трансформуючи його з технічного виконавця у висококваліфікованого бізнес-партнера та аналітика. Розуміння новітніх технологій, таких як Blockchain, AI та Big Data, є важливим для автоматизації фінансових процесів, впровадження смарт-контрактів та ефективного управління цифровими активами.

Вивчення курсу дає можливість не лише впевнено орієнтуватися у світі криптовалют та електронних трансакцій, а й забезпечувати надійну кібербезпеку облікової інформації підприємства.

Мета дисципліни: Формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та практичних навичок щодо застосування сучасних цифрових технологій, інструментів електронних комунікацій в організації бізнесу, бухгалтерського обліку, фінансової діяльності та забезпечення кібербезпеки в умовах цифрової економіки.

Завданням є формування у здобувачів:

- знань щодо сутності діджиталізації, її рушійних силах і впливу на економічні процеси;
- розуміння ролі цифрових технологій (Big Data, AI, Machine Learning, Blockchain, RPA, Cloud-технологій) у трансформації бізнес-моделей та фінансових ринків;

- умінь застосовувати інноваційні інструменти цифрових комунікацій;
- навичок роботи з електронними трансакціями, цифровими активами, криптовалютами та токенами;
- здатності до формування облікової політики в умовах цифрової економіки та управління цифровими потоками інформації;
- аналітичного мислення та здатності інтерпретувати великі масиви фінансових даних у режимі реального часу;
- умінь забезпечення кібербезпеки, управління ризиками цифрових операцій та захисту даних;
- усвідомлення етичних аспектів використання цифрових технологій у професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- основи цифрової економіки;
- принципи функціонування технології блокчейн та смарт-контрактів;
- види цифрових активів (електронні гроші, криптовалюти, токени, NFT);
- правила ведення електронного документообігу, застосування КЕП, електронні документи;
- нормативно-правове регулювання електронних трансакцій в Україні та міжнародну практику FinTech;
- основи методи моніторингу й управління електронними розрахунками за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (CRM, платіжні шлюзи, API-інтеграції);
- вимоги до кіберзахисту, види загроз і способи реагування на інциденти;
- особливості управління ризиками, пов'язаними з цифровими активами, кіберзагрозами та електронними розрахунками.

ВМІТИ:

- використовувати цифрові технології;
- організовувати та вести електронний документообіг із застосуванням КЕП;
- здійснювати оцінку операцій із криптоактивами відповідно до міжнародних і національних стандартів;
- інтегрувати дані електронних трансакцій у фінансову та управлінську звітність;
- аналізувати вплив діджиталізації на ефективність бізнес-моделей підприємства;
- формувати бази даних і системи показників для моніторингу фінансових процесів у цифровому середовищі;
- оцінювати ризики, розробляти політики безпеки та протоколи реагування на кіберінциденти;
- розробляти внутрішні стандарти обліку електронних трансакцій і політики цифрової комунікації;
- використовувати штучний інтелект і машинне навчання для прогнозування фінансових потоків і ризиків;
- дотримуватись етичних норм і принципів професійної відповідальності при роботі з цифровими технологіями.

Тема 1. Основи цифрової економіці. Сутність та рушійні сили цифрової економіки. Вплив діджиталізації на бізнес-моделі та фінансові ринки. Інноваційні технологічні тренди: хмарні технології, великі дані (Big Data), штучний інтелект (AI), машинне навчання (Machine Learning), роботизація процесів (RPA) в обліку та аудиті. Етичні аспекти використання цифрових технологій. Нові компетентності та навички.

Тема 2. Технологія блокчейн: фундаментальні принципи. Види блокчейнів (публічні, приватні, консорціумні). Блокчейн та електронні трансакції. Смарт-контракти та їх застосування для автоматизації фінансових операцій. Потрійний запис як нова парадигма обліку. Еволюція системи електронних трансакцій в Україні: від платіжних карток до систем інтернет-банкінгу, Mobile-banking та FinTech-рішень. Нормативно-правове регулювання.

Тема 3. Багаторівнева цифровізація.

Концепція багаторівневої цифровізації: від автоматизації окремих операцій до створення інтегрованих цифрових екосистем підприємства. Трансформація фундаментальних принципів бухгалтерського обліку в цифровому середовищі: безперервність, нарахування, обачність, повне висвітлення. Принцип "real-time". Документування і документообіг у системі електронних трансакцій: електронний цифровий підпис (КЕП), електронний документообіг (ЕДО), юридична значущість електронних документів.

Тема 4: Облікова оцінка цифрових активів. Електронні гроші: сутність, види, регулювання, відображення в обліку. Облікове відображення операцій з електронними грошима на рахунках підприємства. Криптоактиви (криптовалюти, токени): класифікація, економічна природа. Проблеми ідентифікації, визнання та оцінки в бухгалтерському обліку згідно з національними та міжнародними стандартами. Облікова оцінка електронних грошей і криптоактивів в електронних трансакціях. Методи оцінки за справедливою вартістю, історичною собівартістю. Відображення в обліку майнінгу, стейкінгу, ICO/IEO.

Тема 5: Інтеграція електронних трансакцій у звітність та облік розрахунків. Інтегроване відображення електронних трансакцій у фінансовій та управлінській звітності. Розкриття інформації про операції з цифровими активами та ризики, пов'язані з ними. Удосконалення обліку дебіторської та кредиторської заборгованості за електронними розрахунками. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій для моніторингу та управління заборгованістю (CRM-системи, платіжні шлюзи).

Тема 6: Тренди розвитку методики обліку і контролю електронних трансакцій із використанням криптовалют. Перспективи розвитку методик обліку електронних трансакцій із використанням криптовалют. Адаптація планів рахунків та розробка внутрішніх стандартів. Цифровізація обліку електронних трансакцій у метавсесвітах. Поняття віртуальної економіки, NFT (невзаємозамінні токени). Проблеми обліку віртуальних активів, земель та операцій у метапросторах.

Тема 7: Облікова політика та організація обліку електронних трансакцій. Роль облікової політики підприємства в управлінні електронними трансакціями. Положення, що потребують розкриття: методи оцінки криптоактивів, порядок документообігу, класифікація цифрових активів. Організаційні форми обліку електронних трансакцій: централізована, децентралізована. Аутсорсинг бухгалтерських функцій у цифровому середовищі (хмарні бухгалтерії). Взаємодія бухгалтерської служби з ІТ-відділом.

Тема 8: Забезпечення кібербезпеки облікової інформації та управління ризиками. Основні загрози кібербезпеці облікової інформації: фішинг, віруси-шифрувальники, несанкціонований доступ, інсайдерські загрози. Організація кібербезпеки облікової інформації про електронні трансакції підприємств. Технічні засоби захисту: антивірусне ПЗ, брандмауери, системи виявлення вторгнень. Організаційні заходи: політики безпеки, розмежування доступу, навчання персоналу, регулярне резервне копіювання даних, процедури реагування на інциденти. Інтеграція кіберзахисту в облікову політику підприємства. Управління ризиками, пов'язаними з електронними трансакціями та цифровими активами (операційні, фінансові, юридичні ризики).

